

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Săbii la expeditorul foiei pe afară la c. r. poste cu bani găta prin scrisori francate, adresate către expeditorul. Prețulu pnenumeratiunei pentru Săbii este pe anu 7 fl. v. a. ear pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 38 ANULU XXI.

Săbii, in 10/22 Maiu 1873.

trăcelelate părți ale Transilvaniei pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. iera pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și tieri streine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru întâia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Nr. cons. scol. 160/1873.

Cătra Inspectoratele districtuali de școle din Archidiecea noastră gr. orient.

In urm'a dorintiei salutare a Io. Ministeriu r. u de agronomia, industria și comerca de a lată între poporu in mesura câtu se pôte mai mare, cosinitiele de stupi asiă numite „Hutteriane“ că cele mai corespundiatrice și avantagiöse, — se provôca inspectorii districtuali de școle, celu multu pâna la finea lui Iuniu a. e. se substerna încôce o consemnare a aceluor invetiatori, carii se ocupa cu stupinaritul, insemnându totu odata și numerolu cosinitieloru, de carii aru avea lipsa, carii cosinitie se voru impartii gratuitu de reuniunea de economia ardeléa din Clusiu.

Săbiiu din șiedinti'a consistoriului archidieceșanu că senatu școlariu țienuta in 8 Maiu 1873.*)

Pentru Escelenti'a Șea Par. Archieppu și Mitropolitu.

Nicolau Pope'a, m. p.
Archimandritu și Vicariu archiepiscopescu.

Diet'a Ungariei abiă si-a inchisu sesiunea prima a periodulu presentu și in 19 l. c. se și deschide prim'a șiedintia din sesiunea a două a periodulu dietale.

In afacerea Croatiei s'au inceputu desbaterile. Deputatiunea regnicolare se va adună câtu mai curendu și e șperantia dice „P. N.“ de unu rezultatu indestulitoriu.

Agitatiuni pentru alegere de episcopu in Bucovina. Sub acestu titlu se publica o corespundintia din Cernauti in foia vienezese Osten, din care se vede, ca pâna cându repausatul episcopu Hackmanu inca nu eră asediatu in mormentu și candidatii pentru scaunulu vacantu se și aflara. Corespundintele pre unulu nu 'fu numesce; dice inse ca acestu nenumitu e unu omu avaru și că atore si-aru fi crutiatu o suma mare de bani, din care a tramisu prin famalulu repausatulu episcopu 10 mii galbini la Vien'a, că sa lucre pentru densulu. Afara de acestu anonimu mai numesce corespundintele între candidati, pre Blazevicz, Lucescu, Gr. Hackmanu, Comorosianu, Prodanu, Ciupercovicz și dice, ca mai suntu inca și alții. Corespundintele șperéza inse ca regimulu va preferi tutororu pre vicariulu episcopescu archimandritulu Bendel'a.

Din alta corespundintia se vede, ca rutenii au inceputu a agitá contra cestui din urma, imputându ca nu cunósce nici un'a din limbile nationalitatiloru majoritatiei țierei (român'a și ruten'a).

Noi amu dorí din totu sufletulu, că dieces'a Bucovinei dupa șbuciumările ce a trebuitu sa le șufere in trecutulu sa póta reveni odata ierasi la terenulu celu șiguru și saluteriu alu canonicitatiei.

Cris'a dela burs'a vienezese, afirma jurnale șeriöse între cari și „P. N.“, inca e departe de a fi delaturata prin suspenderea actei de banca. Din Vien'a șosésco continuu sciri despre concursuri, liquidatiuni, desertarea de banchieri și directori de banche, șinucideri etc. Refrenulu ce-lu trambitia unele foi ca știmulatiunea e liniscita, și cris'a a incetatu, se dau de minciuna de fapte pipaiete. Anșșietatea de care suntu coprinșe pepturile financieriloru ce au avutu afaceri cu burs'a vienezese n'a șcadiutu și nu șcade nici cu unu gradu. Ea cresce. Mai alesu cându inca nu se pôte șci, cari banche voru fi șolvente și cari mai au șe cada. Asiă, dupa limpedirea șituatiunei definitive la bursa au sa urmeze alte caderi atātu in pié-

ti'a Vienei câtu și mai departe. Ce șfersitu voru avé aceste caderi pentru creditulu nostru nu cutediămu nici a cugetá.

Alesandru Ioanu I Cuz'a fostulu domnitoriu alu Romaniei și cointemeitoriu alu unirei acesti'a a muritu in esilu in 2/14 Maiu a. c. la Heidelbergu, unde abiă ajunșe, fâra de a fi fostu mai nainte bolnavu. Diurnalele din Romania comentéza șcirea acest'a, care dupa punctele loru de vedere. Consideratu că barbatu de ștatu, Cuz'a a fostu unulu dintre cei pré putieni barbati ai României, cari pâna unde ajungu poterile loru individuali facu locuri mari, iera unde vine datorinti'a multimei, déca vedu ca acest'a nusi pricepe misiunea ei, mai antâia se indignéza și in fine pôte chiaru șesperédia. Elu n'a pututu ajunge acestu ștadiu din urma, fiindu inca domnitoriu, din cauza ca unii usiori de minte lu trada și inlesnira intrigantiloru mici la șufletu alu șurprinde nôptea in asternutu și a'lu ștraporță prește fruntarie. Va fi șesperatu inse atunci, cându că realisatoriulu ideiloru celoru mai mari ale romaniloru din Munteni'a și Moldavi'a, că emancipatoriulu alu țieranului, a vedutu ca pôte fi departatu din țiera de nisce șconspiratori fâra de nici unu alto meritulu, decâtu gur'a cea mare a loru. Espressionea cătra repaus. protopr. alu D. ce ni se șpune ca aru fi indreptatu cătra acest'a Cuz'a la trecerea șea prin Dev'a: ca pêt'a ce a luatulu șeu, oficeriu in armat'a româna, asupra'și, sa o șpele in șânge de vrasmasiu, vedesce intristarea cea mare, pentru nerecunoscinti'a cu care a fostu maltratatu. Fia-i țierân'a usiôra!

In adunarea nationala din Versailles e adusu regimulu unu proiectu de constituțiune dupa care are republic'a a se tabili in Franci'a definitivu. Drépt'a adunării face o interpelatiune in privinti'a politice conservative a regimulu, și ștâng'a intréba pre regimulu, ca pentru ce nu disolve adunarea pentru ca misiunea ei s'a implinitu.

„Daily Telegraph“ aduce șcirea din Tiflis dto 17 Maiu, ca roșii au luatulu Chiv'a și Șenulu chivano l'a prinsu; perderile rusiloru suntu neinșemnate.

Despre burs'a vienezese

Estragemu din „Osten“ urmatóarele:

Eșpusețiunea din Vien'a fu acompaniata de terribil'a catastrofa, ce șuferi burs'a Vienei. Bancrotările, ce se ștemplara in urm'a acestei calamitati, fura cu șutele, harthiele de șpeculatiune perdura totalu prețulu loru, increderea șdispari și impregiurarea, ca șal'a bursei se inchise prin politica, ne demustra total'a ruina.

Nemesea si-a resbunatu complitu.

Eventualitatea acest'a s'a potutu prevedé, căci acest'a calamitate e numai o reacțiune naturala, cu carea interesele șanatoșe economice a vietiiei comerciali tindu a șcôte materia otravitória, ce a intratu prin ametiél'a bursei in vieti'a economica. — Tresarirea convulsiva aparuta la bursa nu e alta decâtu unu ștadiu de limpedire, in care elementele șanetoșe a piatiei banali și comerciali se lupta contr'a miasmei, ce le amenintia cu corumpere totale.

Acésta reacțiune e vindecátoria și dorita, de aceea noi admoniămu, că sa nu se impedece acestu procesu prin o ajutorare reu intrebuintiata din partea ștatulu cu banii caseloru publice și contributiiloru, pentru că sa se póta liberá organismulu șanatosu a economiei de acestu corrosivu, ce-lu amenintia cu distrugere totale. Procesulu de limpedire produsu prin desvoltarea naturala a lucruriloru a fostu neincungurabilu, deci aru fi o gresiela fatale și o procedere nebunatică, a șili intregulu organismu economicu a țiené mai departe veninulu intratu in arteriele șele, căci sa nu ne inșielămu: burs'a in

supra șpeculatiunea și demoralisarea șea, precum și in consumarea poterei financiale e inșusi morbulu. Nu burs'a e morboșa, ci vieti'a noastră economica șufere de ametiél'a bursei. A veni bursei in acestu momentu decisivu ințru ajutoriu, cu autoritatea ștatulu și cu bani din casele de contributiune, acéșta aru inșemná, a protegiá morbulu pre cont'a morboșulu și a impedeá inșanatoșirea lui.

Neincrederea, cu carea sa inștrainatu capitalulu dela bursa și prin carea se causá catastrofa complita, aru fi trebuitu sa nu șdispara nice odata și sa nu șdece locu acelei inșcrederi nemarginite, cu carea totu cruceriulu caseigatu prin lucru comerca și industria s'a jerifitu molochulu dela bursa. Deșceptarea acestei neincrederi cu totu dreptulu ne pôte imbucorá și e și lucru firescu, ca a eruptu cu atātu mai tare cu câtu ea a fostu prin știmulatiuni artificioșe și se pôte dice prin unu șystemu șceleratu de retaciri inabusita din partea presei credincioșe constituțiunei. —

De aceea sa nu ne prinda mirare, cându acésta presa dechiara ștatulu amerintiatu de catastrofa bursei, căci se șcie, ca aceste jurnale suntu in posesiunea celoru dela bursa și lucra in interesulu, loru, cându implora ceriulu și pamentulu, regimulu și banca nationala pentru adiutoriu.

Fost'au acéșta unu ștatu șanatosu, ca burs'a si-a aservitu unu numeru mare din cele mai celebre notabilităti politice, ca se instalara șconsiliari intimi și exmionștrii că șconsiliari administrativi la bursa? Ori-ce folosu a trasu regimulu de aof, totuși in numele moralei nu se pôte aprobá rol'a, carea a jocatulu burs'a in Bohemi'a, unde prin cumpararea de bunuri a maieștritu rezultatu alegerei in curia șposessoriloru mari. —

In șocietate in arta și in teatru, pretotendena se vedu trisetele urmări a acestei calamitati. — E de doritu ca acésta purificatiune se decurga și regimulu se nu protegedie o intrepindere, carea de multu a trecutulu marginele șele și carea numai prin dispusețiuni legali neperfecte a intardiatu catastrofa pâna acum. —

Români Macedoneni și Greci.

E bine cunoscuta la noi poft'a greciloru din Fanaru de a dominá in numele religiunii prește tóte popórele creștine, și a le greci chiaru, déca s'aru potea. Déca pâna acum acéști greci au potutu dictá acestoru popóre, ele paru a se fi deșceptatu și a cautá sa-si regasésca originea. Acésta deșceptare se vede și in români macedoneni, in privinti'a căror'a eata ce amenunte de „Courrier d'Orient“:

„Vediu ca in corespundentiele d-vóștre din Seresiu, este adesea cestiunea de óre-care Michailoefendi, luptatoriu alu Fanariotiloru la Seresiu, unde trece de grecu. Acestu Michailoefendi este românu neaosiu. Tata-șeu Nicola Michailu se nășcu, fú creșcutu și se casatori la Magorovo, șatu coratu romanescu, eprópe de Monastiru; elu eră ciobanu de oi. Dupa ce muri cea d'antâiu șocia a șea, Nicola Michailu, pre care concetatiunii șei 'lu numiau Kola-ala-Mikha, se duse la Seresiu, unde se ștabilise de já o colonia de famii române din Moscopolu, in Albani'a. Ajunșu la Seresiu Kola-ala-Mikha, deșchise o pravalia, și prește puoiu tempu ștreno óre care avere; atunci 'și puse numele de Nicola Michailu.

Așfelu personagiulu transformatu in grecu este fiulu unu ciobanu valacu. Amintesce acestu faptu spre a avea ocașiunea de a șpune, ca totu campionii Fanarulu, coalisati ștadi cu pabelenismulu, atātu la Seresiu câtu și la Monastiru, la Ocrida, la Perlepe, la Vodena, la Strumitua, la Castoria, la Veneti'a și in tóte órașiele Macedoniei, afara de litoralulu, totu acéști luptatori ai grecismulu, diou, nu suntu de câtu români șeu bulgari

* In circulariulu cons. de sub Nr. 192. publicatu in Nr. 37 „Telgr. Rom.“ sirulu 12 sa se cetésca inainte de „urmatóarele“ „impartășesce Consistoriulu“.

grecii. Fanariotii, în silințele lor, spre a ținea Macedonia sub influența lor, se servesc de o armată de greci falși, în lipsa de adeverați greci. Dară facu o socotela gresită deca spera de a ține jugul lor pre Bulgari și pre Valahi prin medilocul acestora elenisati.

La Seresiu Michaile Efendi, Conde, Costa, Duro, Tecovici, Domb'a, Ghermanu, etc. sunt români. La Monastiru d-nii Nicarusi, Economu, Nicolachi Za'a, Vitchot'a etc. sunt români. Chiaru astadi femeile lor nu știu unu cuvântu grecescu. Desfidu pre partizanii grecismului de a semnală o singura persoană greacă la Monastiru, la Perlepe, la Ocrid'a, la Krusiovu, la Florin'a, la Voden'a, la Veneti'a, la Strumniti'a, la Seresiu, voiescu a întielege grecu de origine, și pentru care Fanarulu aru avea dreptulu de a tramite unu episcopu grecu. S'o spuna cu franchetia patriarhatulu din Fanaru, ca în Macedonia voiescu și nu are de administratu de cătu Bulgari și Vlahi; acolo eparchiele sntu dupa cum le dice, mixte, dară acolo nu esista nici unu felu de amestecatura de cătu de bulgari și de români. În Alban'i'a asemenea, nu sunt de cătu în o parte a Epirului și a Thesaliei și pre litoralulu Macedoniei și alu Traciei. În alta parte nu esista de locu; trebuie că publiculu se scie acést'a, și ca guvernulu se n'o ignore de locu; Grecii luati în parte, nu formédia de cătu o minoritate infima, neînsemnatore, amestecati cu Români, cu Albanesii și cu căti-va bulgari grecii, pară a mai fi ce-va. Grecii au fostu periculosi pentru imperiulu otomanu, și deca vre-odata aru mai deveni periculosi, gresié'a va fi a politiceii turcesci, care a confondu în modu forte nepoliticu religiunea cu ras'a, limb'a și cultulu.

(„Poporulu“).

Testamentul lui Lud. Napoleonu.

De-si fara nici unu interesu — fia politicu, fia istoricu, decatu numai dora fiziologicu, fiindu ca perondindu-se — tote foile 'lu publicara dopa „Standard“ din Londr'a, eata-lu punemu și noi inaintea ochiloru stimatorulu cetitori ai nostri. Decidiatoriu, caracteristicu este, fiindu ca este facutu la anulu 1865, pre candu potericul Cesare se afla la culmea gloriei sele. —

Elu suna:

„Acést'a este testamentulu meu.

„Recomandu pre fiulu și pre femeia mea mariloru corpuri ale statului, poporulu și armatei. Imperatés'a Eugeni'a are tote calitatile necesarie pen-

tru a conduce bine regenti'a și fiulu meu aréa dispozițiuni și o judecata ce-lu voru face demnu de inaltele sele destine. Sa nu uite nici odata devis'a capului familiei nostre: „Tote pentru poporulu francesu!“

„Sa se petrunde de scrierile prisionerului dela St'a-Helen'a; sa studieze actele și corespundenti'a imperiului, în fine sa-si aduca aminte, cându circumstantiele i voru permite, ca caus'a poporeloru este caus'a Franciei.

„Puterea este o sarcina grea, fiindu ca nu pote totu-deun'a cine-va sa faca totu binele pre care l'aru voi, și fiindu ca contemporanii 'ti dau pre rar dreptate; astfelu pentru a implini misiunea sea trebuie a ave în sine credinti'a și consciinti'a detoriei sele. Trebuie a se gândi ca din inaltimea ceruriloru acei'a pre cari i-ati iobitu ve privescu și ve protegu. Sufletulu unchiului meu este acel'a, care totu-deun'a ma inspiratu și mai sustienutu.

„Totu asemenea va fi și pentru fiulu meu, căci elu va fi totu-deun'a demnu de numele seu.

„Lasu imperatés'e Eugeni'a totu domeniulu meu privatu. Dorescu, că la majorenitatea fiului meu, ea sa locuiesca Elysée și Biaritz.

„Speru, ca suvenirea mea i va fi scumpa și si ca dupa mortea mea ea va uită durerile ce amu putulu sa-i causezu.

„Cātu pentru fiulu meu, sa pastredie că unu talismanu sigilulu ce purtamu la orologiulu meu, pre care 'lu amu dela mam'a mea; sa conserve cu ingrigire totu ce mi-a remasu dela Imperatulu, unchiulu meu, și sa fia securu ca anim'a și sufletulu meu voru remané cu densulu.

„Nu mai vorbescu de fidelii mei servitori. Sum convinsu ca Imperatés'a și fiulu meu nu-i voru parasí nici odata.

„Voiu muri în religiunea catolica apostolica și romana, pre care fiulu meu o va onorá totu-deun'a prin pietate.

„Facutu, scrisu și semnatu de mân'a mea, la Palatulu Tuilerieloru, 12 Aprile, un'a mia optu sute siése-dieci și cinci.

„Semnatu: „NAPOLEONU.“

S a s c i z u 27 Aprile 1873.

Domnule redactoru! Aveti bunătate a dá în publicitate urmátorea espressionu:

Ce pote face unu invetiatoriu cu pruncii în scóla? La acést'a întrebare, cugetându a ajutá cătu de putienu poporulu meu 'mi țienu de sánta

o armonia în sine, elu e ratiunea organizatória în mediloculu lucruriloru reali și materiali, că și mân'a provedintiei în mediloculu creatiuniloru sele din universulu întregu.

Armoni'a acést'a inse a fostu, carea a lipsitu mai totu-deun'a omului și deca luámu omenimea în totalitatea ei, și densei. Este acést'a pentru că sa dovedésca cătu i lipsesce din perfectiunea fiintiei dupa a cărei chipu și asemenare e facutu omulu? Acést'a ierasi este o întrebare, carea nu se pote desbata aici. Destulu, ca-i lipsesce, și de aceea vedemu atâtea desproporțiuni, cari în cele din urma ale loru producu nemulțiamire, și prin acést'a feliurite calamități, de cari de multe ori societatea omenésca este sguđuita până în temeliele ei.

Desproporțiunile de cari amintirámú acum vinu pre lume atunci, cându în o parte a societátiei omenesci dispunerea de lucrurile materiali cresce în o astfelu de mesura, în cătu tote căile cari duc la o netiermorita bogatia de asemenea lucruri, se folosesc, fără de a țiené séma, deca acéste vatemala séu nu vatemala pre ceea-lalta parte a societátiei. Va sa dica, societatea omenésca este amenintata de a estí din țielienile ei, de câte ori o parte a densei canta cu ori-ce pretiu și ori-ce medilocu a trage numai la sine bunelatea lucruriloru materiali séu bogatiile lomei. În atari casuri plebeii ce se vedu asupriti iesu pre muntele sacru și nu mai voiescu sa concurga cu munc'a loru nici într'o privintia, séu plebea dedata a se mulțiamí cu putienu se pune în dispusetiunea acelui ce-i da mai multa páne și mazzare precum se intemplá pre tempulu cesariloru; séu a intrá în soldulu cutáruí baronu, conte séu principe și a-si da însăși viéti'a pentru ori-ce scopuri ambițiose și destructive, precum faceau mercenarii evului mediu, séu în fine amenintata societatea omenésca cu stricuri, comunismu și socialismu, dupa cum vedemu amenintandu-se séu exprimandu-se

detorintia a face urmatoriulu respunsu: În anulu sco-lasticu 1869/70 cá preotu, carele pentru acestu poporu remasu tare indereptu me luptu din tote poterile acum de 22 de ani spre alu potea innaintá cu ori-ce pretiu, amu fostu constrinsu cá sa nu remana scóla inchisa, a me face și invetiatoriu în scóla avendu ocaziune destula spre a desvoltá crudele simtiri ale teneriloru, care la cei crescuti este cu mare greutate, la propunerea computului, Geografiei și a epistoleloru, amu aretatu folosulu celu mare, care 'lu aduce invetiaturá meserieloru, binele și fericirea familielor și a natiunei întregi, firescu la acestea le-amu adusu multe esemple invederate dela conationalii sasi, cu cari locuimu într'o comuna, și ce s'au efeptuitu din acésta? Avendu si eu unu fiu în Gmnasiulu gr. or. din Brasiovu, amu cercatu la barbati acei'a atát'a de meritati și cu zelu nespusu de mare, pentru binele și fericirea natiunei sele multu cercate, amu aflatu, ca acesti bravi barbati cu bratiile deschise medilocescu și primescu pruncii la ori și ce meseria și inca cu ce usiurintia, fără cele mai mici spese de a casa, bá le dau ajutórie cá numai și numai sa póta invetiá meserii; și asiá din anulu 1870 amu dusu în Brasiovu 9 baeti, 3 la cismari, 2 la cojbeari, 2 la mesari, unulu la feuri, iéra unulu fiindu prea micu de etate l'au primitu cá sa-lu țienă pre 2 ani la invetiaturá fiindu orfanu de parinti, dupa doi ani sa-lu dea la meseria. A'ti auditu fratiloru cetitori zelositatea și iubirea fratiésca ce pastreza fratii Brasioveni în pepturille cele de bravi români?

Din apelulu acestora multu meritati barbati din nr. 26 alu „Telegrafulu Románu“ s'au potutu convinge fie carele despre cele ce scriu eu aici eu inca nu vorbescu din audiu, ci din fapte și recomándu onoratulu publicu și domniloru invetiatori cá sa staruiesca în directiunea acést'a pre lângă prunci ca acesti'a sa sileasca pre parinti la inbratiosiarea meserieloru, căci pruncii din comun'a mea se esprimau cătra parintii lor, cumca ei și fara voi'a lor se voru duce în Brasiovu la meserii, și de-si eu la tote ocaziunile svatuescu și îndemnu pre poporenii mei la acésta întreprindere, totusi mai suntu între ei de acei'a, cari respundu, ca nu potu fi fără prunci, ca unde și la ce i întrebuintieza, scie Ddieu. Speru inse cu ajutoriulu lui Ddieu, ca cu ocaziunea deschiderii drumuluí feratu, carea va fi cătu de curendu, voiu sa plinescu inca în anulu acést'a numerulu de 20 de invetiacei.

De-si nu le place conationaliloru nostrii sasi acésta întreprindere, cari nici cum nu voru a ne primí pruncii la meserii, noi sperámú, ca prin ze-

temeri de venirea asupra-ne de astfelu de rele în literatori întregi.

Inse nu numai aviditatea unor'a pote sa produca desproporțiunea amintita. Potu sa fia cause fizice, elementarie, politice, precum: epidemie, secete, esundári de ape, resbele, cari 'si potu ave causele lor cu totulu în alta parte, nici deum inse în realitatea lucruriloru materiali. Potu mai departe, cá desproporțiunile sa-si aiba originea și în o administratiune séu legislatiune gresita, în afaceri de munca séu de lucruri materiali precum au fostu sarcinile feudali, decimele, sistem'a de triburi séu de zunfturi, legarea de glia s. a. cá aceste.

Isvorulu acestora desproporțiuni pote fi ori carele, urmárilor suntu inse totu acelea cu deosebirea, ca în unele casuri desproporțiunea e durabile și în altele trecatória.

Dară cari suntu urmárilor? Credu, ca din cele audite până aci fia-care dintre stimatii ascultatori au aflatu insii, ca urmárilor aceste suntu de o parte s a r a c i a m a s s e l o r u , acést'a e desproporțiunea cea trecatória, și p r o l e t a r i a t u l u seraci'a cea durabile.

Fiindu ca amu vedutu mai susu, cari suntu mai departe urmárilor seraciiei masselor ori proletariatului, trebuie aici sa adaugemu, ca tempulu mai nou au adusu pre unii ómeni la ide'a de a vindecá bótele aceste sociali prin introducerea economiei numite politice și nationale și asiá spre sferistulu acést'a au scrisu opuri încátu astadi putemu dice ca ramulu acést'a forméze o sciintiá de sine statatória. Dară au trebuitu decenie până sa se decida lupt'a între directiunile cari s'au fostu desvoltatu în sinulu acestora barbati, între directiunea conservativa, carea voiá sa se întórca, séu sa remána statiunaria la procedur'a impartirii celei vechi a lucrului, amu poté dice la remanerea pre lângă sistem'a de zunfturi, și între directiunea, carea în fine a și invinsu, dopă carea pote ori-cine sa întreprinda ori și ce lucru,

FOISIÓRA.

Prelegere publica,

ținuta în 6 Maiu a. c. în sal'a Asociatiunei, de presedintele „Reuniunei sodaliloru români“ Nicolau Cristea professoru în Institut. archidiecepsanu teologico-pedagogicu din Sabiu, și asesoru consistoriale.

Despre pauperismu causele și delaturarea lui, cu privintia la referintiele transilvane.

Secululu nostru este forte inclinat spre realismu și amu poté dice spre materialismu. Este impregiurarea acést'a unu reu séu unu bine, se întreba multi, și dau respunsuri pro și contr'a în opuri voluminoase, fără de a deseversí întrebarea acést'a. Dară nici nu este usioru a deslegá o întrebare care privita mai de aprópe nici nu este numai a secululu nostru, ci sub diverse forme ea este mai a tuturoru seculiloru.

Lumea în care vietuimú este materiale, reale, și pentru aceea este forte aprópe ocaziunea, cá si omulu sa aiba inclinatiune spre ceea ce este impregiurulu seu, spre ceea ce-i face atâtea impressiuni, și spre ceea ce-i da atâtea medilóce în mâna spre a-si desvoltá activitatea sea.

În sine și pentru sine considerata cestiunea este si o necesitate naturala, cá omulu sa aiba astfelu de aplecare, bá putemu dice ca chiaru și în destinatiunea omului este pusă asiá ce-va de provedintia, cându ea adeca provedinti'a 'lu pune stapinatoriu pre pamentu și preste tote ale pamentului.

Este dară de lipsa, cá omulu sa întielega bine misiunea sea, și sa grijésca numai, cá realismulu și materialismulu sa nu cuplesiésca cele-lalte însusiri nobile, ideale și spirituale, ce suntu strinsu legate de fiinti'a sea. Omulu în astfelu de casu are

lulu fratiloru Brasioveni, ne vomu ajunge scopulu. La lucru fratiloru români cu energia din toate părțile, căci acum e tempulu.

Georgiu Sioneriu,
parochu gr. or.

P e s t ' a in 28 Aprilie 1873.

(Estrasu.) Domnule redactoru! In unii numeri a „Gazetei Transilvaniei“ a aparutu inca in anulu trecut nise articuli cu subscrierea Crisianu, carele pr'n asertiunile insinuoare se încerca a seduce opiniunea publica facia cu conduit'a mea si a tatalui meu cu ocaziunea adunării despartimentului alu VIII a asociatiunei in Ighiu. Responsulu meu relativu la acei articuli 'lu amu tramisu la Gazet'a Transilvaniei, inse redactorulu anumitei foi nu a vrutu sa-lu publice, de-si 'lu amu rogatu de repetite ori, seu din indiferentismu seu dora din respectu cătra corespondintele d-sele nevrendu alu espune opiniunei publice cu atātu mai vertosu cu cătu afirmarile dlui Crisianu servescu de dovėda, ca români greco-cath. facu din cestiuni nationale cestiuni confessionale ceea ce pare a urmări si dlu redactoru, acompianđu pre corespondintele in notele d-sele; deci ve rogu a dă locu in pretiuitulu dvostre diurnalu acestui respunsu, cu care nu vreu a remanė datoriu susu numitului corespondinte, si cu permissiunea dvostre trecu la obiectulu din cestiune, pre care 'lu voiu tractă cătu se pôte de obiectivu basându'mi argumentele pre fapte reale. —

Tenerimea romăna a decisu, că in sér'a adunării se dee unele reprezentatiuni teatrale, ceea ce a si urmatu spre laud'a ei. — Dupa sfersitul adunării mai multi cetateni din acestu opidu a arangiatu prândiuri si avendu si eu fericirea de a fi ospete domnului Florescu amu indresnit dupe deschiderea mesei a rogă pre domni ospeti că sa iee parte la productiunea zelosiloru tineri. — Intrebându-me unu asistentu despre scopulu acelei representatiuni, disei fāra ame uită in programa, că venitul e destinatu pentru academia romăna; inse convingendume din programa dupa aceea, ca venitul e destinatu pentru scōla gr. cat., reflectai, ca nu e conveniente, că venitulu productiuniloru la astfelu de ocaziuni sa se deie pentru scōla gr. cat. — Objectāndumi-se iera ca e salutaru; eu 'mi sustienū parerea motivāndu-o cu aceea, ca aci au participatu romāni de ambele confessiuni; prin urmare separatismulu confessionalu nu are locu si venitul sa se deie la fondulu Academiei infiantande seu dēca nu la scōlele de ambe confessiuni. —

directiune concurentiei libere. Acest'a dēca-mi aducu bine aminte, a sositu, celu putienu că principiu si că lege, si in patri'a nōstra mai strimta in anulu 1858.

Dar' nimic'a nu este perfectu pre pamentu. Concurinti'a libera este unu principiu inaltu. Vedemu inse ca in praca concurenti'a libera 'si are si slabiciunile sele, asiā d. e. vedemu stabilimentele cele mari de fabrici cu masinariile cele multe de o parte si camatariile cele inspaimentāorie de alta parte. Ambe imbogatiescu o clasa mica de ōmeni si seracescu multimea. Fenomenele aceste a si provocatu susceptibilitāti in societate inca de tempuriu. Opurile despre cari avemu cunoscintia ca a tratatu cestiunea acest'a se ducu inapoi pāna in deceniulu alu 4 din secululu nōstru. Pre la auulu 1842 scrie Fregiér opulu seu intitulatu: „Des classes dangereuses;“ Buret scrie pre la 1843 opulu intitulatu. „De la misero de classes laborieuses en France et en Angleterre. Dara precum in Franci'a asiā si in Angli'a, in Germani'a si in Americ'a se ocupa seriosu barbati de sciintia de cestiunea concurentiei libere. Se scriu lucruri inspaimentāorie cu privintia la intemplārile factice in urma concurentiei libere, asiā incātu cāndu simtimu noi apesārile ei in ceea ce privescu colosalele camatarii căroru e espusu biutul nostru poporu, ne intōrcemu fetiele si noi toti cu cei ce iubescu trecutulu si oftāmu din adenculu inimei dupa trecutulu celu bunu.

Sa nu uitāmu inse ceea ce s'a disu mai susu, ca sciintia si a disu verdictulu seu in privintia acest'a. O intōrcere la trecutulu numai este possibile. Ororile, ce ni le aducu telegramele si articuli de jurnale despre stricuri, adeca despre denegarea lucrului din partea lucratoriloru, cāndu din Angli'a, cāndu din Franci'a, cāndu din Belgiu, cāndu din Germani'a; cāndu din Vien'a, cāndu din Stiri'a, Prag'a, bā chiaru si din Pest'a; ba ce e mai multu, ororile, cari insufla si mai mari temeri cum suntu cele la audirea de

Acest'a e adeverulu intemplārei dela adunare, din care se pôte vedea, ca asertiunea dlui Crisianu ca adeca tatalu meu a loatu parte activa la acēsta discussiune, e fāra temei, pentru ca tatalu meu nu sa amestecatu aici de locu. —

Dlu coresp. alu Gazetei dice: Celu din tāiu motivu 'mi la supediti insusi d-ta parinte Truti'a, cāndu recunosci impreuna cu mine, ca cestiunea s'a adusu de unu Truti'a pre tapetu si asiā voiesci a impinge responsabilitatea pre feciorulu dtale. Acesta motivu adusu e adeveratu in cătu-va căci la mēsa nu a fostu altu Truti'a, de cătu tatalu meu si eu; inse cestiunea amu adusu eu pre tapetu si nu tatalu meu, dupa cum vrea dlu corespondinte. —

Alu doilea motivu adusu, ca eu nu amu loatu parte la numitul prāndiu, prin urmare a-si fi informatu ren, nu e adeveratu, dara adeveru e aceea ca dlu corespondinte nu a participatu si de aceea a scrisu stāte asertiuni netemeinice cu tōte ca se mandresce cu tactic'a mosiului Tom'a.

Departarea tatalui meu indata dupa prāndiu a datu ansa domnului corespondinte de a face deductiunile sele, pre care radima adeverulu asertiuniloru sele; inse dēca dlu coresp. aru fi sciutu cauza adeverata a departării nu aru fi facutu consecintie asiā rele. Caus'a departării an fostu o imormentare urginta si apoi nici dlu coresp. nu va negă, ca omulu trebuie a-si implini chemarea sea. — Protocolulu mortiloru pōte servi de dovėda. — Aici dlu coresp. nefiindu presentu la mēsa vrea a contestă chiaru si semtiementulu preotului Truti'a si a fiului seu; inse dle, ce au semtitu tatalu meu nu sci, dara cumca eu amu desaprobatu procederea preotului Crisianu et cons. acēst'a o sci.

Aceste suntu dara armele de bucinisiu indreptate asupr'a preotului Truti'a; cu aceste arguminte vrea coresp. a intari asertiunea sea, ca preotulu Truti'a e unu svatosu inamicu alu păcei si provocatoriu de discordia.

In cele premerse eu mi-amu facutu observārile mele la asertiunile dlui coresp. incātu amu aflatu de oportunu, judece acum onoratulu publicu nepartialu despre adeverulu probatu.

In fine me vedu constrinsu a reflectă unele intrebări a dlui coresp., ce le face tatalu meu in modu ironicu: „Asiā dara parinte Truti'a, feciorulu d-tale e acel'a, care dovedesce asiā putienu competu si care ne face a speră asiā putienu in caus'a contielegerei?“

La acēst'a respundu. Că nascutu romānu nu potu simti dēcātu romanescu si că atare voiu lucră. De-si unu membru neconsiderabilu alu unei natiuni

internationale si de socialismu si comunismu voru trebui sa dispara si ele, precum au disparutu cele despre revōltele tieraniloru din evulu mediu, si chiaru si din tempurile mai noue in contr'a feudalismului si pentru egalea indreptatire inaintea legei. Escesele cari se intempla astadi in lumea fabriciloru celor mari, a bursiuniloru se voru dovedi cu tempulu, ca ele suntu frigurile transitiunei, din carea societatea europeana si a lumii civilizate preste totu inca n'a scapatu. Cu dreptu cuventu dicea unu deputatu alu parlamentului germanu Bamberger: „Sa evitāmu a vorbi in ironia, si cu indignatiune despre afaceri de bursa, despre fundări de bance si stabilimente si a. de felulu acest'a; ceea ce se petrece inaintea ochiloru nostri astadi este o parte mare a desvoltării vietiei politice si sociali europene si preste totu omenesci si e o procedere fōrte frivole, cāndu, pentruca in acēst'a se arēta, ceea ce se concedu si eu, cāte odata lucruri neestetice bā chiaru nemorale, se vorbese cu unu astfelu de despretiu, carele apare mai multu că o predilectiune cătra trecutulu dēcātu, că o cunoscintia de cauza. Personalmente sum petrinsu de acea convingere, ca aparitiunile din anii din urma, cari liferara atāt'a materia de ironia estina, dēca voru fi bine si cu deamenuntulu cercetate, nu potu dă ansa la atātea defaimări. . .“

Escesele aceste de cari sufera astadi societatea in statulu de transitiune se voru delatură si miscarea sociale se va aduce in alvi'a ei naturale si atunci voru remanea numai principiile tari rezultēza din ratiunea adeveratei economie politice. Pentru că sa se pōta ajunge acēsta tianta inse este de lipsa, ca poporulu sa fia pregatitu prin cultura.

Numai este indoiēla, ca cultur'a numai prin scōle se pōte introduce; scōlele aceste au sa se imparta asupr'a tuturoru ramuriloru, cari adunati in grupe mai generali vinu a se cuprinde in agricultura, industria, comerci, in artele frumōse si in

otasi eu o iubescu cu totu foculu tineretiei si i dorescu, că din impregiurările nefavoritōrie a presentului sa iese prin o activitate solidaria la scopulu seu nobilu si in parte dorescu, că certele confessionali esite din sorgintea uniunei, se incete intre fratii de unu sänge.

Din aceste consideratiuni nu vedu nici unu necumpetu in procederea mea, căci dupa cum demustra cele aretate, eu amu voitu solidaritate cu discordia. Cērt'a escata a fostu provocata din partea dlui Crisianu, care singuru dela inceputu face separatismu confessionalu.

Inca o mica observare amu sa facu dlui Crisianu. D-sea dice, detorinti'a tatalui meu eră, a me admoniā pentru purtarea mea necorespondentōria.

La acēst'a observu numai in scurtu, ca preotii nostri sa invetie a cunōsce mai bine referintiele vietiei sociali si a nu remanea numai pre lānga purtarea de buna cuviintia a domnului Cipariu.

Aceste amu fostu indetoratu a respunde spre a chiarifică opiniunea publica, atātu fatia cu tatalu meu cătu si cu mine si a respinge asertiunile netemeinice a dlui Crisianu, cu care vrea sa ne arunco separatismu si discordia.

Regretu multu, ca amu fostu silitu a veni in acēsta polemia neplacuta cu dlu Crisianu, pre care pāna acum amu avutu fericirea de a-lu cunōsce de unu omu constantu, firmu si resolutu si condusu numai de interesulu natiunei romāne, de aceea 'mi vine a presupune, ca dlu Crisianu numai din slabiciunea firei omenesci au causatu acēsta polemia si din acestu punctu de vedere aru fi lesne de escusatu.

Unu veto alu d-sele aru putē bune capetu acestei polemii neplacute. Sperāndu ca nu vomu avē nenorocirea a ne mai intalni pre acestu terenu, remanu cu deosebita stima.

Petru Truti'a,
juristu.

Cinca-mare, in Sambet'a S. Pasci
1873.

(Urmare.)

Eu nu nimerescu pre nimenea, dara amu combatutu faptele ilegali, vitiurile, comise in daun'a bisericiei, si dēca atare combatere o numesci nimicire, apoi nu-ti potu ajutā. — Nu-ti aduci aminte de asprele dojene emanate din partea ven. cons. arch. la aretarea spurcatelor fapte? Ven cons. archid. posedu destule fapte ilegali dovedite si aretate ven. aceluia'si.

fine si in sciintia. Acēst'a inse nu trebuie numai sa o dicemu, dara trebuie sa cautāmu si la referintiele tieriei nōstre, la referintiele populatiunei nōstre asiā incātu ceea ce vomu face sa aiba o simetria si o armonia.

Cu privintia la referintiele patriei nōstre in intielesu mai angustu nu putemu sa dicemu alta dēcātu ca dēca aruncāmu o privire cătu de fugitiva asupra-i o aflāmu purtāndu numai greutātiele concurentiei libere. In colo lipse si generale si speciale. Agricultur'a in stare primitiva, industri'a asemenea si mai nu este, comerciulu e mai numai localu si cătu este esportu si importu dēca facemu socotēl'a, aduce mai multa dauna dēcātu cāstigu; arte frumōse le audimu mai multu de nume.

Acēst'a este pre scurtu starea nōstra. Dēca cautāmu la insusirile naturali ale tieriei, trebuie sa dicemu, ca tiēra de agricultura per escelentiam nu este; dara muntii si padurile, mineralele rōspandite sub tōta suprafati'a tieriei, apele, de-si nu mari, dara multe, ni arēta, ca unde este in prim'a linia că sa lucrāmu pentru de a dă tieriei si populatiunei ei alta fatia, pentru de a o smulge din starea ei descrisă, din starea carea nu ne infatisiēza altu ceva dēcātu unu abisu de pauperismu. Acēst'a smulgere in sa cum sa se faca? Aci numai §§ din legi putienu ajutu. Dupa modest'a si nenormativ'a parere unele procente din generatiunea cea tenera sa imbratisiēze industri'a. Asiā incātu alte se remāna inca deocamdata pentru agricultur'a si pentru arte si sciintia.

Parerea acest'a se va pareu multoru din stimati ascultatori bizara, mai alesu acum cāndu ne temem cu totii ca industri'a de susu ne va cuplesi, mai alesu fiindu comunicatiunea mai cu inlesnire.

O astfelu de temere domnea in Germani'a in anulu de a se radica barier'a sistemului vamale de proibitiune. Resultatele inse a aretatu contrariulu.

(Va urmă.)

Ací 'ti recomandă spre lectură înca odată Jurnalul archidieceșanu din anul trecut nrii 73 —79, în care se oglinda în parte faptele aceluia care-lu spriginesci per nefas și eu a căruia fapte ilegale aretate voiesci a-ti dovedi procederea ilegală de adevărata și drepta. Prosit.

Cinsti'a Ta dicit, ca eu amu staruit să se aléga Mandocea de adm. prot.

Mi vei ierlá cinstite par. adm., ca eu cu ventilat'a ocașione, nu amu lucratu pentru ocuparea provisorie a tractului nostru, ci pentru cea definitivă. Cu cine amu tratat, fiindu votarea secreta, nu ai de lipsa sa scii. Me provocu la protestul nedat de mine și alti membrii contra denumirii cinstiei Tale de adm. prot. și apoi de alta aretare de mare importanță, carea vedemu, ca s'au dat uitărei, înse mai posedemu copii despre ele.

Cumca preotulu trasu în compatimirea-ti nu e totu acelu, din 1870, me provocu iera la actele divortiale ale lui, la hotaririle ven. cons. archid. de atunci încóce urmate pre care le posedu în arhivele protop.

În aline'a următoare se afla o repetiție a alinei a două dela începutu, totu în Zargonulu de susu cu unu adăsu, ca eu amu cetitu unu fructu necoptu alu spiritului meu neodihnit.

Ca protestulu nostru basatu pre faptele dovedite de ilegali ale cinstiei Tale, este fructulu necoptu alu neodihnitului meu spirit, va judecă ven. sinodu archid. și nu ai fi avutu de lipsa sa anticepezi verdictulu, care 'lu va aduce cu maturitate, acésta corporatiune bisericéșca. Sa scii, ca decisiulu nu-ti va fi spre onóre-ti, căci faptele comise suntu eclatante.

În parte ai dreptu, ca suntu de multe ori superatu și neodihnit, cându vedu și audu, ca pre unde umbli nu ispravesci nimic'a de dómne ajuta. A buna óra în Cincu te invinuescu multi inși, ca ti-ai datu consensu și ai indemnatu cu Mandocea laolalta, bunulu amicu alu cinstiei Tale, că sa se batjocoréșca sacralu locașiu de invetiamentu, prefacendu-se în tornu de slanini, și numai la energic'a mea și a altor'a întrepunere amu adosu lucru la starea primitiva.

Cátu ai lucratu în Merghindele pentru finirea scólei și înaintarea invetiamentului, cu durere vedu și sentiu mai în tóta diu'a.

Pre alte locuri mai putienu ai facutu bá mai nimica. — Scimu noi care atribute 'ti lipsescu, potemu dice tóte cele mai principali și necesari, carii trebuie sa se concentredie în persón'a cea mai înalta a tractului nostru. —

Este suprem'a óra de a fi atátu clerulu câtu și poporulu nostru credinciosu tractualu scapatu de sub atare primesdiosu și perniciosu provisoriu, cu atát'a mai multu, ca în centrulu tractului, în opidulu nostru Aguit'a, au devenitu parochi'a vacanta prin repausarea preotului Moldovanu. — Mai departe continuéza coresp :

Dlái (adeca eu) déca aru avea tóte semtirile bune ale unui crescínu coviosu și cu fric'a lui Ddiu și aru dorí luminarea poporului precum obicinuesce a enará, atunci aru începe pre alte carári, și nu aru sarí că scalciatu din minte totu prin intunerecu. — Te întrebudle Branisce, ca seriosu vorbesci, cându dicit, ca voiesci luminarea poporului."

Iera și iera și aci frase góle fára fapte speciali și invinuiri de totu nedrepte și triviali carii suntu effluctulu unui sufletu de preotu, care se tiene competente a-mi dá mie atestatu ca sum de cas'a conexionala. — Ce maniera frumoșca de scriere de la adm. de pre Hartibaciu, și abuna séma cu tendinția deosebita spre a-me mangí în publicu pre mine, care déca amu disu și scrisu publice amu adosu fapte înainte și le-amu combatutu cu tóte armele și probele legali și numai la faptele acestea amu facutu observári și asemánari. Atari expresiuni de unu adm. protopescu suntu unu tristu atestatu și eu le asiú fi acceptatu namai dela unu fantasticu, dela unu pocitu luat de minte care în deliriulu și halucinationile-i proprie aru fi în stare a esprime atare cuvinte simple și deositorie prin rostulu lui datu de atotu potentele de medilocu spre a-si impartasi serióșele cugetári. —

A judecă pre dlai adm. ppscú Grigoriu Maieru după acestea producte, aru trebui omulu sa-lu califice pre densulu de demnu și capace de o corectiune radicala. — Getéscami protestulu însemnatu asupr'a fapteloru și presiunii ilegali eserciate asupr'a poporului și va vedea ca eu și în acésta protestu

amu combatulu eu legea, p r o c e e d e r e a - i s i n u m i a m u i n s u s i t o a t a r i e s p r e s i o n i t r i v i a l i . —

Pána numi-se dovedescu faptele speciali ale mele pre terenulu bisericescu de scalciate și nebune, tienu contrariu. Asiá sa scii par. adm. Grigorie, ca eu seriosu vorbescu și lucru pentru înaintarea și luminarea poporului cu ómenii cei corecti și drepti, dovéda este scóla din Cincu și progresulu facutu, și cele-lalte fapte speciali severșite de mine pre fatia, încátu frasele cinstiei Tale numai pre cei inciliti i póte seduce sa-ti dea crediementu. Altii nu.

Mai încolo dice coresp :

„Dupa faptele dtale de pána acum și dupa masimati adoptata de a semenea numai ura și aduce pretesce preste preteste — și înca turburátore de viétia sociala și bisericéșca — e înca numai o ironia góla. — Domnulu meu! mise pare ca nimic'a nuti mai e sántu, calci în picióre institutiuni, bun'a cuviintia și respectulu socialu asiá încátu ai retacitu de parte de organulu nostru bisericescu „Telegrafulu Romanu“ ti-a închisu colónele și apoi dtalu meu nevedindutu retacirea, ai fugitu în legiune antagóna si-ti versi veninu asupr'a acelor'a pre carii te laudi, ca vrei sei luminedi. —

Ce ironia! Cumu peatuesci asupr'a sántei tele bisericii pre care vrei sa o cinstesci.“ —

„Nu voiú dtalu meu a me lasá în detáin cáci speru ca nu vei totu orbecá.“ —

(Va urmă.)

În legatură cu cele publicate în nrii 44 și 91 din anul 1871 ai „Telegr. Rom.“ amu mai primitu dela dómn'a Susan'a ved. Andreiu Muresianu spre publicare urmátore lista de contriburi la fondulu veduveloru serace :

Dlu Nicolau Fratesiu, Archidiaconu și secret. consit. 5 fl. Dn'a Mari'a Georgiu Moldovanu, 2 fl. Dn'a Mari'a Ioanu Martinovicu, 2 fl. Dn'a Efrosin'a G. Urdea, 2 fl. Dn'a Raveca Georgiu Nistoru, 3 fl. Dn'a Mari'a I. Nistoru veduva, 2 fl. Dn'a Mari'a ved. Dimitriu Fasie, 1 fl. Dn'a An'a ved. Georgiu Góg'a 50 xr. Dn'a Mari'a ved. Ioanu Circ'a, 3 fl. Dlu Moise Lunu, 50 xr. Dlu Ioanu Irimescu, 50 xr. Dlu Dimitriu Jiearnea, 2 fl. Dlu Ioanu Sietanu 2 fl. Susan'a N. Circ'a 5 fl. Paraschiv'a N. Etinghe ved. 1 fl.

Contribuentele pre an. alu 2 și alu 3-lea :

Dn'a Marin'a Vladu Alessandrescu câte 10 fl. pre anu. Dn'a Mari'a Branu de Lemeni pre alu 2 anu 5 fl. Dn'a Mari'a Ioanu Pope'a 2 fl. Dn'a Mari'a Draganelu ved. 2 fl. Dn'a Susan'a ved. Andreiu Muresianu 25 fl.

Varietáti.

** Manualu populariu de agricultur'a practica indiestratu cu mai multe ilustratiuni despre cele mai însemnate unelte (masine) agricole, de George Vintila inspectore silvane districtuale în Fagarasiu. Va esi în 5—6 brosiuri de câte 5 cóle. Abonamentulu se face la autorulu în Fagarasiu, precum și la on. redactiuni nationale, cari credu, ca nu né voru refusá acestu servitiu în interesulu poporului. O brosiura costa 40 cr. tramiere pre posta 46 cr. Brosiur'a de antáiú va aparé celu multu în 3 septemáni. Din cursulu de practic'a gradinatului și de economi'a casei se mai afla la autorulu înca pucine esemplare a 86 cr. Spre evitarea speseloru de transportu din partea dd. abonenti, credu, ca este mai bine, a se adresá prin avisu postalulu séu prin biletu de corespondinția.

Concursu.

Pentru statiunea de parochu din vacant'a parochia gr. or. Miclosilaca, protopiatulu Muresiului se deschide concursu pre bas'a în. resolutiuni cons. dtu 15 Martiu a. c. Nr. cons. 283. pána în 17 Iuniu, a. c. c. v.

Emolumentele suntu :

1. Portiune canonica statatória în pamentu aratoriu 4 jugeri 221 □^o
2. Dela 69 familii câte o ferdela de bucate și câte o di ed lucru și stol'a pána acum usuata și usufructulu cimiteriului care face 5—6 care de fenu; din bucate a trei'a parte compete cantorelui.
3. Cas'a parochiala cu o gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au a-si adresá suplicele lorú instruite, conformu Stat. Organicu la susbscrișula. — Post'a última Felvincz et Maros-Uyvá.

San-Benedek în 3 Maiu 1873.

În contielegere cu comitetulu parochialu concerninte,

(1—3)

Arseniu Crisianu,
adm. prot. gr. or.

Concursu.

Pentru vacant'a statiune de preotu din comun'a Pischintiu clas'a III, statatória din 116 familii cu acésta se escrie pána la 10 Iuniu a. c. concursu.

Emolumentele suntu aceste :

1. 16 jugere pamentu aratoriu.
2. 6 jugere pamentu fenatiu.
3. tóta cas'a o di de lucru.
4. stol'a îndatinata.

Doritorii de a ocupá acésta statiune sa-si tramiata concursele lorú instruite în sensulu statut. organicu pána la scrisulu terminu, la susbscrișula în Orasthie.

Orasthie 30 Aprile 1873.

În contielegere cu comitetulu parochialu.

(2—3)

Nicolau Popovicu,
protopopu.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei statiuni de parochu în comun'a Bogatú protopresbiteratulu Mercurii se escrie concursu cu terminulu pána în 2 Iuniu a. c.

Emolumentele acestei statiuni suntu :

1. Dela 170 familii o ferdela de cucurusu.
2. O di de lucru de fie care familie.
3. La bobotédia 20 cr. de familie și stol'a usitata pána acum.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au a-si tramiata cererile lorú, instruite conformu prescripțeloru „Statutulu Organicu,“ pána la terminulu prefiptu la susbscrișula.

Mercuru e în 2 Maiu 1873.

În contielegere cu comitetulu parochialu

(2—3)

Ioanu Drocu
adm. prot :

Concredeti-ve celoru adeverite de bune!

Medicamente examinate chemice prin judecatori, în anul 1868 în Vien'a și recunoscute de excelente prin marturii și atestate numeróșe.

Balsamu-preservativu contr'a cárceiloru, midiloculu celu mai cu efectu contr'a nemistuirei, slabiciunii de stomachu, cárceiloru în stomachu, epilepsiei, dureriloru de colica și friguriloru gastrige (periodice).

Pretulu unei butelce întregi dimpreuna cu povatiuirea de întrebuintiare 1 fl. 50 cr., unei butelce de jumetate 80 cr.

Siropu de plante de muschiu preparatu de Dr. Miller.

Suprindietoriu în efectulu seu contr'a catarului de peptu, tussei, regusierei, mucosierei (flegma), catarului de cátlegiu și nodu, scupirei de sánge și contr'a tuberculóșei începátore de plumáoi.

Afara de acestea siropulu acest'a s'a întrebuintiatu cu succesu bunu contr'a tussei cu gáfáire și tussei inadusítore a copiiloru, sioparlaitiei de pele, din care cauza acestu siropu lu tienu multe familie totu-déun'a în reserva. — În tigaitie originale pentru adulti și copii dela 4—5 ani.

Pretulu unei tigaitie dimpreuna cu povatiuirea de întrebuintiare 50 cr.

În **Sabiú** se póte capetá adevératu numai la **Michael Sill**, comerciante de specerie, de asemenea în Barotu la M. Lebitzky, farmacistu; Bistriti'a la F. Kelp; în Blasiu la C. Schiessel, farmacistu; în Orastia la C. Reckerd, farmacistu; în Mnercuru la F. Leicht; în Deesiu la I. Kremer; în Fagarasiu la I. v. Steinburg, farmacistu; în Georgiu Ditrú la I. Szathmári, farmacistu; în G.-Szt.-Nicolae la F. Fröhlich, farmacistu; în Hossu-faleu la F. Jekelius, farmacistu; în Alb'a-Iuli'a la C. Boos; în Kezdi-Osiorheiu la F. Lukats; în Clusiu la C. H. Binder, farmacistu; în Kovasna (Alovatu) la Mehlich et Imre; în Brasiovu la F. Iekelius, Ed. Kogler și Gr. Sav'a, toti farmacisti; I. Dusoiu, I. G. Galz, comersanti de specerie; în Muresiu Osiorheiu la M. Bucher; în Mediasiu la A. Hienz, farmacistu; în Aiudu-Mare la F. Horvat; în Seghisiór'a la I. B. Teutsch, comersante; în S.-St.-Georgiu la Schutag et Comp. în Reginulu sascescu la S. Dietrich; în Temisiór'a la C. Kessely.